

Isabel Mesa Delgado (30 Δεκέμβρη 1913 - 25 Φλεβάρη 2002)

«Ο αναρχισμός είναι ένα όμορφο μονοπάτι, αλλά πολύ τραχύ. Όμως πρέπει να το ακολουθήσεις και μόλις το περπατήσεις, δεν μπορείς να το αφήσεις, σε περιβάλλει, σε προκαλεί. Ο αναρχισμός είναι η αγάπη, η ελευθερία, η ισότητα, η ανθρωπότητα σε όλες τις συνθήκες. Ούτε τα σύνορα, ούτε το χρώμα, ούτε η φυλή, ούτε οι σημαίες! ... Στον αναρχισμό υπάρχει μόνο η ανθρωπότητα, τα ανθρώπινα συναισθήματα, η ελπίδα για όλους/ους, το μέγιστο που μπορείς να πάρεις...» Isabel Mesa Delgado

Η Isabel Mesa Delgado γεννήθηκε στις 30 Δεκέμβρη 1913 στην Ronda, στην ισπανική επαρχία της Malaga, από μια αναρχική οικογένεια μαχητών/τριών της εργατικής τάξης. Αργότερα επικαλούνταν με περηφάνια ότι ήταν η κόρη, η εγγονή και η δισέγγονη αναρχικών. Στην ηλικία των ένδεκα άρχισε να εργάζεται ως ράφτρα και στα δεκατέσσερά της μετακόμισε στη Ceuta, όπου εντάχθηκε στη CNT (Confederación Nacional del Trabajo) στο τοπικό συνδικάτο βιοτεχνιών (Sindicato de Oficios Varios) και συμμετείχε στην τοπική «Ateneu Llibertari» (Ελευθεριακή Λέσχη) όπου ορίστηκε υπεύθυνη της βιβλιοθήκης. Ως γυναίκα αντιμετώπισε δυσκολίες να ενσωματωθεί στην οργάνωση, αλλά τελικά πήρε μια κάρτα μέλους της CNT όταν έγινε δεκαπέντε χρονών. Η Isabel βοήθησε επίσης να συσταθεί μια Ένωση Εργαζομένων Υφαντριών (Gremio de la Aguja), όπου έγινε μέλος της, με κάρτα μέλους No 1.

Εκείνη την περίοδο η τοπική CNT άρχισε να οργανώνει τις εργαζόμενες. Όταν πραγματοποιήθηκε απεργία στον τομέα της αλιείας τόνου στην Almadraba της Ceuta, η Isabel ανέπτυξε επαφές με τις βορειοαφρικάνες γυναίκες που είχαν μεταφερθεί εκεί για να

εργαστούν και τις οποίες η εταιρεία τις είχε εξαπατήσει αμείβοντάς τες με τον μισό μισθό σε σχέση με την αμοιβή των ισπανών γυναικών. Κατάφερε να τις πείσει να ενταχθούν κι αυτές στην απεργία και να αγωνιστούν για καλύτερες συνθήκες για όλους/ες. Μέσα σε είκοσι τέσσερις ώρες η απεργία κέρδισε.

Στη Ceuta δημιουργήθηκε από αναρχικούς/ές ένα πολύ ενεργό «Ateneo» (Ελευθεριακή Λέσχη), όπου διοργανώνονταν μαθήματα ανάγνωσης και γραφής σε αναλφάβητους/ες εργαζόμενους/ες, καθώς και μαθήματα μουσικής, ζωγραφικής, Esperanto (διεθνής γλώσσα) και φυσιολατρίας. Πραγματοποιούνταν πολλές μεγάλες συγκεντρώσεις και εκδηλώσεις, όπου μεταδίδονταν οι ιδέες της επανάστασης και του αναρχισμού. Η CNT αποφάσισε να φτιάξει μια βιβλιοθήκη και τα μέλη της που ήταν ξυλουργοί ανέλαβαν την κατασκευή. Τα βιβλία συγκεντρώθηκαν από τα σπίτια των μελών του συνδικάτου και αποφασίστηκε να γίνει μια έκκληση για περισσότερα. Δεν υπήρχαν καρέκλες αλλά οι ξυλουργοί κατασκεύασαν παγκάκια. Η Isabel έγινε βιβλιοθηκάριος του «Ateneo» για τα επόμενα δεκαπέντε χρόνια.

Μετά το θάνατο του πατέρα της το 1934 μετακόμισε στο Tetuan κι εκεί προσχώρησε σε ένα τμήμα της «Juventudes Libertarias» (Ελευθεριακή Νεολαία), το οποίο λειτούργησε κρυφά υπό τη «βιτρίνα» κοινότητας της Esperanto, μέχρις ότου απελάθηκαν για τις ελευθεριακές τους δραστηριότητες. Επιστρέφοντας πάλι στην Ceuta, το 1936 ξεκίνησε αλληλογραφία με την ιδρυτική ομάδα του περιοδικού «Mujeres Libres» (Ελεύθερες Γυναίκες) και με την έναρξη του φασιστικού πραξικοπήματος εκείνης της χρονιάς, βοήθησε πολλούς συναδέλφους της να εγκαταλείψουν τον θύλακα στην αφρικανική ήπειρο.

Η Ceuta και το Tetuan καταλήφθηκαν από τις στρατιωτικές δυνάμεις του Φράνκο στις 16 Ιούλη 1936. Χιλιάδες πυροβολήθηκαν από τις φασιστικές μονάδες. Η Isabel βρισκόταν στην πρώτη γραμμή του πολέμου εναντίον των φασιστών και αφού βοήθησε πολλούς άλλους να διαφύγουν, έπρεπε να ξεφύγει. Διέφυγε με την τελευταία βάρκα που απέπλευσε από το λιμάνι μαζί με άλλους 12 που την οδήγησαν στη Marbella. Όταν κι αυτή η πόλη έπεσε στη συνέχεια, κατάφερε ευτυχώς να δραπετεύσει. Εκείνο τον Οκτώβρη ήταν μια από τους/τις τελευταίους/ες που κατάφεραν να διαφύγουν από στην Cueta με προορισμό τη Málaga και να φτάσουν τελικά σώοι/ες στη Valencia. Εκεί εργάστηκε ως νοσοκόμα σε διάφορα νοσοκομεία και το Σεπτέμβρη του 1937 συμμετείχε στο ιδρυτικό-καταστατικό συνέδριο της Εθνικής Ομοσπονδίας των Ελεύθερων Γυναικών (Federación Nacional de Mujeres Libres) στη Valencia, μαζί με τις Lucía Sánchez Saornil, Pura Pérez Benavent, Amelia Torres Maeso και άλλες, βοηθώντας στην διάδοση και ανάπτυξη της οργάνωσης. Ως γραμματέας της τοπικής οργάνωσης (Agrupación Local de València), η Isabel εκπροσώπησε τις «Mujeres Libres» στην Εθνική Επιτροπή της CNT και στην Ολομέλεια της «Solidaridad Internacional Antifascista» τον Αύγουστο του 1938 στη València. Το 1938, έγινε επίσης εκπρόσωπος του Συνδικάτου Ένδυσης (Sindicat del Vestir) της CNT, στο τοπικό εργατικό ινστιτούτο (Institut Obrer de València).

Αρνήθηκε να αποδεχτεί την ήττα του 1939. Όταν τα φασιστικά στρατεύματα έφτασαν στην περιοχή της València, ήταν μεταξύ εκείνων που προσπάθησαν να φύγουν από το Alicante στην Αλγερία, αλλά με την απουσία διαθέσιμων πλοίων, αποφάσισε να περπατήσει στην Almeria. Από εκεί επέστρεψε στη Malaga, όπου μαζί με άλλους/ες ίδρυσε το 1941 την παράνομη εφημερίδα «El Faro de Malaga» (Ο Φάρος της Malaga). Το παράνομο δίκτυο ανακαλύφθηκε από την αστυνομία και καταδικάστηκε ερήμην σε διπλή θανατική ποινή. Τώρα πλέον ήταν αναγκασμένη να αλλάζει το όνομά της αρκετές φορές. Αυτό που ήταν το πιο σημαντικό που έπρεπε να κάνει, ήταν να εγκαταλείψει/κρύψει το οικογενειακό της όνομα Mesa. Από τότε και μετά λειτούργησε με το όνομα Carmen Delgado Palomares.

Στη Málaga το 1942, μαζί με άλλες αναρχικές συντρόφισσες, συμπεριλαμβανομένης της στενής της φίλης Angustias Lara Sanchez, γνωστής ως Maruja Lara, ίδρυσαν την «Unión de Mujeres Demócratas» (Ένωση Δημοκρατικών Γυναικών), μια μυστική οργάνωση, που στόχο είχε να βοηθήσει τους κρατούμενους και τις

οικογένειές τους, αλλά και άλλες δραστηριότητες κατά της δικτατορίας. Δημιούργησε ένα περίπτερο/κιόσκι εφημερίδων μαζί με την αχώριστη αναρχική σύντροφισσά της Maruja Lara, με την οποία συνεργάζονταν ενεργά από το 1937. Αναρχικά έντυπα διανέμονταν κρυφά από το πίσω μέρος του περιπτέρου. Το 1956 συνελήφθη και κρατήθηκε για οκτώ μέρες στο αστυνομικό τμήμα του Carrer Samaniego στη Valencia, όπου βασανίστηκε. Αργότερα μετά το θάνατο του Φράνκο συμμετείχε ενεργά σε ελευθεριακές ομάδες και εγχειρήματα, όπως η «Libre Estudio», η Ομοσπονδία Συνταξιούχων της CNT, το «Radio Klara» και το «Libertarian Ateneo Al Margen» (Ελευθεριακή Λέσχη) της Valencia. Ήταν μέλος των «Dones Lliures» (Ελεύθερες Γυναίκες) και του ιδρύματος Salvador Seguí της Valencia.

Το 1997, σε ηλικία 73 ετών, ήταν ακόμα ενεργή, συνεργαζόμενη με την εφημερίδα «El Noi». Την προηγούμενη χρονιά είχε γίνει ιδιαίτερο αφιέρωμα στη ζωή της και στους αγώνες της, που διοργανώθηκε από την «Confederación General del Trabajo» (Γενική Συνομοσπονδία Εργασίας). Η Isabel απεβίωσε στις 25 Φλεβάρη 2002. Στην κηδεία της και σύμφωνα με τις επιθυμίες της, το σώμα της θάφτηκε τυλιγμένο στην μαυροκόκκινη σημαία, κάτω από τους ήχους του ύμνου της CNT «A Las Barricadas» (στα οδοφράγματα).

Πηγές: libcom.org και [The Bottled Wasp Pocket Diary](#)

Μετάφραση – επιμέλεια για την Ελευθεριακή Ψηφιακή Βιβλιοθήκη : nextstep